

ПЛОВДИВСКИ ФЕСТИВАЛ НА НАУКАТА

27 - 30 НОЕМВРИ

ЗДРАВЕ КОСМОС ТЕХНОЛОГИИ ГОДИШНИЦИ НАУКА И ИЗКУСТВО НАШАТА ПЛАНЕТА УЧЕНИ И Т ПЛОВДИВ

ЦЕНТЪР ПО РАСТИТЕЛНА И СИСТЕМНА БИОЛОГИЯ И БИОТЕХНОЛОГИЯ
УЛ. „СВЕТИ КНЯЗ БОРИС I - ПОКРЪСТИТЕЛ“ 14, Ж.К. ТРАКИЯ

27 ноември, четвъртък

	зала КОСМОС (300 места)	зала ЛАБОРАТОРИЯ (100 места)	зала ЕНЕРГИЯ (30 места)	зала ДНК (30 места)	
Училищна програма					
9:30-10:00		Игра на числа Математическа академия Заная 4-6 клас	Мисия с роботи: „Лабиринтът на изследователите“ CodeCraft 1-4 клас	Инженери в зоопарка Венцеслав Петков, г-р Станимира Делева, г-р Анелия Павлова, Мария Шимбов 5-7 клас	9:30-10:00
10:00-10:30	Малки, но мозъци г-р Анелия Павлова 1-4 клас, 5-7 клас				10:00-10:30
10:30-11:00					10:30-11:00
11:00-11:30		Сърцето на императора епизод от поредицата „Тайните на пиневините“, National Geographic 1-4, 5-7 клас	Мисия с роботи: „Лабиринтът на изследователите“ CodeCraft 1-4 клас	Инженери в зоопарка Венцеслав Петков, г-р Станимира Делева, г-р Анелия Павлова, Мария Шимбов 5-7 клас	11:00-11:30
11:30-12:00	Жива риба от Антарктика Кристиян Владов, Стефан Кочуков 5-7/8-12 клас				11:30-12:00
12:00-12:30					12:00-12:30
12:30-13:00		Експедиция Антарктика Филм на Живко Константинов 5-7 / 8-12 клас	Камъче, камък, канара Теодора Билярска 1-4 клас	Мрежа на живота Албена Попова 5-7 клас	12:30-13:00
13:00-13:30	Тече, всичко тече г-р Стефан Николов 5-7/8-12 клас				13:00-13:30
13:30-14:00					13:30-14:00
14:00-14:30			Камъче, камък, канара Теодора Билярска 1-4 клас	Мрежа на живота Албена Попова 5-7 клас	14:00-14:30
14:30-15:00	Как киното стана цветно Наско Стаменов 5-7 / 8-12 клас				14:30-15:00
15:00-15:30					15:00-15:30
15:30-16:00					15:30-16:00
Обща програма					
16:30-17:00	Радиация ли? г-р Стефан Николов				16:30-17:00
17:00-17:30					17:00-17:30
17:30-18:00					17:30-18:00
18:00-18:30	Генетика за оцеляване: В търсене на гени за устойчивост на зеленчуци към климатичните промени на XXI век г-р Емилия Вългов		Работилница	Прожекция	18:00-18:30
18:30-19:00			Събития на сцена	Училищна програма	18:30-19:00

Радиация ли?

16:30–17:30 ч. | Зала КОСМОС | младежи и възрастни

Страх ли ви е от „радиацията“ на мобилните телефони? А от „радиацията“ на микровълновите фурни? А от Чернобил, Фукушима, Козлогуй и Белене? Физикът Стефан Николов ще разкаже какво всъщност е „радиацията“ и други плашещи думи, и защо (почти) не трябва да ни е страх от тях.

Гл. ас. г-р Стефан Николов е физик и доктор по методика на обучението по физика от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Той е един от финалистите на конкурса за комуникация на науката FameLab в България, и има богат опит в представяне на наука от готварски предавания по телевизията до фестивалните сцени из страна.

Посветено на 70 години манифест Ръсел-Айнщайн за опасността от ядрените оръжия и 80 години от първите тестове на атомни бомби и бомбардировките над Хирошима и Нагасаки.

Генетика за оцеляване: В търсене на гени за устойчивост на зеленчуци към климатичните промени на XXI век

18:00–19:00 ч. | Зала КОСМОС | младежи и възрастни

Учени по света – и в Пловдив – търсят гени, които помагат на зеленчуците да устояват на жегата, суша и болести, причинени от климатичните промени. Благодарение на генетиката те могат да откриват и „включват“ тези полезни гени, за да създадат по-издръжливи растения. Така новите сортове зеленчуци ще могат да растат и хранят хората дори в по-трудните условия на XXI век. Научете за най-новите постижения на Центъра за върхови постижения в областта на растителната системна биология и биотехнология (ЦРСББ) лично от младия генетик г-р Емил Вътов, предпочел да се завърне в България, за да развива научната си дейност именно в град Пловдив и да докаже, че българските научни постижения са в полза на цялото човечество.

Д-р Емил Вътов е научен изследовател в Центъра по растителна системна биология и биотехнология, има бакалавърска степен по генетика и биохимия от университета Аберистуит в Уелс. За магистърската и докторската си степен заминава за Германия, където става магистър по растителна физиология и доктор на аграрните науки по епигенетична регулация на стареенето при растенията. Работи в Центъра по растителна системна биология и биотехнология по проект EpiFlowScen, финансиран от програмата „Петър Берон и Ние“ от ФНИ.

28 ноември, петък

	зала КОСМОС (300 места)	зала ЛАБОРАТОРИЯ (100 места)	зала ЕНЕРГИЯ (30 места)	зала ДНК (30 места)	
Училищна програма					
9:30-10:00		Оцеляват най-умните епизод от поредицата „Тайните на пиневините“, National Geographic 1-4, 5-7 клас	Математически пъзел Математическа академия Заная 1-4 клас	Мини Екограб Павлина Пецева 5-7 клас	9:30-10:00
10:00-10:30	Вкусът на химията Наско Стаменов 5-7 клас				10:00-10:30
10:30-11:00					10:30-11:00
11:00-11:30		А ти замислял ли си се? г-р Стефан Николов 5-7 / 8-12 клас	Математически пъзел Математическа академия Заная 1-4 клас	Мини Екограб Павлина Пецева 5-7 клас	11:00-11:30
11:30-12:00	Ти също можеш да си Дарвин: силата на гражданската наука в действие г-р Станимира Делева 5-7 / 8-12 клас				11:30-12:00
12:00-12:30					12:00-12:30
12:30-13:00		От България до Космоса Цветелина Йорданова 8-12 клас	Гледачи в зоопарка Венцеслав Петков, г-р Станимира Делева, г-р Анелия Павлова, Марио Шимбов 1-4 клас	Minecraft Мисия: „Флагът на CodeCraft 5-7 клас	12:30-13:00
13:00-13:30	Камъни от Космоса на Земята Теодора Билярска 5-7 клас				13:00-13:30
13:30-14:00					13:30-14:00
14:00-14:30		Снч, слейд, нотч – иновации и чипове доц. г-р Тогор Ялъмов 8-12 клас	Гледачи в зоопарка Венцеслав Петков, г-р Станимира Делева, г-р Анелия Павлова, Марио Шимбов 1-4 клас	Minecraft Мисия: „Флагът на откривателите“ CodeCraft 5-7 клас	14:00-14:30
14:30-15:00	Алуминият – 200 години фурор Наско Стаменов 5-7 / 8-12 клас				14:30-15:00
15:00-15:30					15:00-15:30
15:30-16:00					15:30-16:00
16:00-16:30					16:00-16:30
Обща програма					
17:00-17:30					17:00-17:30
17:30-18:00	Миграция на птици г-р Боян Мичев				17:30-18:00
18:00-18:30					18:00-18:30
18:30-19:00					18:30-19:00
19:00-19:30	Тайните в сърцата на галактиките доц. г-р Владимир Божилов		Работилница	Прожекция	19:00-19:30
19:30-20:00			Събития на сцена	Училищна програма	19:30-20:00

Училищната програма е с подкрепата на EnduroSat и Space Challenges – програмата, която създава следващото поколение космически изследователи

Миграция на птици

17:30-18:30 ч. | Зала КОСМОС | младежи и възрастни

Колко пъти сте се възлеждали в ятата лястовички, които се готвят да отлетят на юг или търсили щъркелите на пролет? А знаете ли коя птица прелита всяка година по два пъти от Полярния кръг на север до Антарктика? Сезонната миграция при птиците е едно от най-мощните биологични явления с голямо теоретично и практическо значение. С малки изключения тя обхваща почти цялата територия на планетата, милиони птици и два сезона от годината. Тя е предмет на многобройни проучвания, публикувани в научни студии, монографии, статии. Не пропускайте този необичаен разказ между биологията и чуруликането на птиците с орнитолога и пътешественик д-р Боян Мичев.

Д-р Боян Мичев е орнитолог в Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания (ИБЕИ) при БАН. Участва като експерт в научни проекти, свързани с разпространението, числеността и опазването на българската орнитофауна, както и в експедиция до Българската антарктическа база на остров Ливингстън. През 2024 година потегли на борда на Българския антарктически кораб, за да изучи, опише и заснеме десетки непознати видове птици в Антарктика и да направи първото чипиране на Ледения континент.

Тайните в сърцата на галактиките

19:00-20:00 ч. | Зала КОСМОС | младежи и възрастни

В сърцето на почти всяка голяма галактика, включително и на нашия Млечен път, дебне свръхмасивна черна дупка. Това е истинско космическо чудовище, което с лекота би събрало в себе си милиони Слънца. Понякога чудовището огладнява и тогава галактиката може да се превърне в обект, изхвърлящ колосални количества енергия. Добре дошли в света на квазарите и блазарите! Ваш гид в това вълнуващо научно приключение ще бъде астрофизикът доц. д-р Владимир Божилов.

Доц. д-р Владимир Божилов е астрофизик от катедра „Астрономия“ към Физическия факултет на Софийския университет „Св. Кл. Охридски“ и комуникатор на науката. Зам-декан е на Физическия факултет на СУ. Носител на специална награда „Питагор“ за 2024 г. за комуникация на науката. Събитието се осъществява с подкрепата на Национална програма „Образование с наука“.

29 ноември, събота

	зала КОСМОС (300 места)	зала ЛАБОРАТОРИЯ (100 места)	зала ЕНЕРГИЯ (30 места)	зала ДНК (30 места)	
10:00-10:30	Хищници в нета Ангел Сираков	Митове и истини за зъбите – какво не ти казват в TikTok Стефан Сотиров	Мисия с роботи: „Лабиринтът на изследователите“ CodeCraft деца над 6 години	Приключения с числа Математическа академия Заная 4-6 клас	10:00-10:30
10:30-11:00					10:30-11:00
11:00-11:30					11:00-11:30
11:30-12:00	Какво ще светлим за обяд след... 100 години инж. д-р Ивайла Сопотенска	На „ти“ със змиите Синем Мехмедали	Мисия с роботи: „Лабиринтът на изследователите“ CodeCraft деца над 6 години	Приключения с числа Математическа академия Заная 4-6 клас	11:30-12:00
12:00-12:30					12:00-12:30
12:30-13:00					12:30-13:00
13:00-13:30	Честит рожден ден на пловдивския гигант! Майкъл Санди	Еволюция на усмивката от неандерталец до инфлуенсър Стефан Сотиров	Мрежа на живота Албена Попова работилница-игра за цялото семейство	Протеинови гривни д-р Катерина Сакалийска младежи / възрастни	13:00-13:30
13:30-14:00					13:30-14:00
14:00-14:30					14:00-14:30
14:30-15:00	Влияние чрез информация: какво се случва с мозъка и тялото ти Анди Стойчев	Възновение в кадър: да снимаш наука прожекция и разговор с Мария Чернева		Протеинови гривни д-р Катерина Сакалийска младежи / възрастни	14:30-15:00
15:00-15:30			15:00-15:30		
15:30-16:00					15:30-16:00
16:00-16:30	Резонанс със звездите - от радиолобичелство до авангардни комуникационни системи инж. д-р Ивайло Начев	Бунтовник с кауза филм от поредицата "Тайните на пинвините" на National Geographic за цялото семейство			16:00-16:30
16:30-17:00			16:30-17:00		
17:00-17:30					17:00-17:30
17:30-18:00	По следите на радиочокката Оливие Живър	Кеплер 62: Приключение и наука Гергана Димитрова, Даниел Рахнев			17:30-18:00
18:00-18:30			18:00-18:30		
18:30-19:00				Събития на сцена	18:30-19:00
19:00-19:30	Ad finem - пътуване до края на времето д-р Петър Ефтимов			Прожекция	19:00-19:30
19:30-20:00				Работилница	19:30-20:00

Хищници в нета

10:00-11:00 ч. | Зала КОСМОС | за всички възрасти

Светът е опасно място, не заради тези, които вършат зло, а заради тези, които само наблюдават и бездействат, е казал Айнщайн. Вместо да се страхуваме от технологиите в ръцете на децата ни, е нужно да знаем как да ги опазваме от хищници в нета, които с манипулации се стремят да спечелят доверието им, а оттам и личните им данни. Как да ги научим да се пазят от фейкове, подвеждаща информация и подтикване към откровено опасни действия без да забраняваме игрите и ползването на все по-модерни технологични решения и модели? Как да помогнем на тях и на себе си да прилагаме осъзнато критично мислене в дигитална среда и да се възползваме от възможностите на изкуствения интелект, вместо параноично – и безуспешно – да го отричаме?

Заповядайте на тази среща по дигитална киберсигурност за деца и родители, за да поговорим без излишни страхове и паника, а с факти и решения.

Ангел Сираков е маркетинг директор в компаниите за киберсигурност SoCyber и Kikimora.io, и ко-водител на видеокаста White Hat Riddles – мястото, където киберсигурността среща реалния свят.

Митове и истини за зъбите – какво не ти казва TikTok

10:00–11:00 ч. | Зала ЛАБОРАТОРИЯ | за всички възрасти

Паста с въглен? Лимон за избелване? Брекетите развалят зъбите? А може би кариезът се лекува с кокосово масло? Интернет е пълен със „зъбни съвети“, но колко от тях наистина работят? Запознайте се с бъдещия зъболекар и изгряващ стендъп изпълнител Стефан Сотиров, за да се змурнем (на шега или не) в света на митовете за зъбите – от най-смешните до най-опасните. Пригответе се да разберете как да различим фактите от фалша и какво казва науката по въпроса, истината за млечните зъби и зъбната фея, дали гъвката наистина „чисти“ зъбите и още много развенчани митове.

Стефан Сотиров е студент по дентална медицина в Медицински университет – Пловдив. Участва активно в научната комуникация и различни образователни инициативи, защото вярва, че науката трябва да бъде разбираема и достъпна за всички. През м. май 2025 г. Стефан беше финалист в конкурса FameLab Bulgaria и спечели наградата Победител на публиката с умелата комбинация на заразителния си хумор и медицински факти, вплетени в един по-човешки разказ за науката.

Мисия с роботи: Лабиринтът на изследователите

10:00–11:00 ч. и 11:30–12:30 ч. Зала ЕНЕРГИЯ | работилница деца над 6 год.

С помощта на Никола Симеонов от CodeCraft Academy, участниците ще станат част от екип изследователи с роботи. Целта е да програмират робот да премине през лабиринт с препятствия като задават инструкции за движение или „учат“ робота сам да открива пътя и спира пред препятствия. Всяка възрастова група има свое ниво на трудност и създава собствен алгоритъм за управление. Участниците се разделят на екипи от 2–5 ученици: програмисти, тест пилоти, наблюдатели (сменят се на рундове). Всеки рунд има за цел да тества написаната към момента програма, да се въведат корекции и да се достигне до края на лабиринта и цялостно решение на задачата.

Никола Симеонов е възпитаник на Технологично училище „Електронни системи“ със специалност Системно програмиране, и на УНСС, където е завършил Предприемачество. Вече повече от 15 години създава учебни материали и провежда курсове по програмиране за деца на възраст между 6 и 16 години. Вярва, че това е ценно и вдъхновяващо начинание, защото съчетава интересното със смисленото – помага на деца и ученици да развиват отрано умения, които ще им бъдат полезни през целия живот.

CodeCraft Academy е място за програмиране за ученици 6–18 години.

Приключения с числа

10:00–11:00 ч. и 11:30–12:30 ч. | ЗАЛА ДНК | работилница за деца 4–6 клас

Числа и цифри... казваш, че е пълна скука? А знаеш ли, че Царицата на науките се нарича така, защото властва в цялата вселена? Нека ти покажем какви магии могат да се правят с иначе скучните числа – как те изчезват, падат под нулата, разделят се на третинки и стотинки. И как можеш да ги видиш нагледно с едно парче въже?

Александър Георгиев и Йоан Господинов са възпитаници на Математическа гимназия „Д-р Петър Берон“ – гр. Варна. Национални и международни състезатели са по математика и физика. Александър е завършил Техническа физика в Техническия университет във Виена, Австрия. Казват, че любовта им към математиката идва от учителите им в училище, ето защо са се посветили на каузата да накарат още много деца да заобичат Кралицата на науките. Вижте къде да ги откриете във

Варна и след фестивала: <https://www.zanayamath.com/>.

Какво ще сготвим за обяд след... 100 години

11:30–12:30 ч. | Зала КОСМОС | за всички възрасти

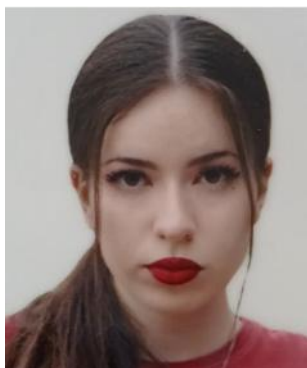
Тази седмица в понеделник ще вали сняг, вторник ще бъде 18 градуса, а през уикенда ще се редуват ветрове от север-северозапад с градушка". Това вече е една стандартна прогноза за времето, нали? А какво се случва с домати на чичо ми в градината на село? А какво ще се случи с домати изобщо? Какво ще готвим за вечеря след 100 години? Повече за връзката между измененията в климата и бъдещето на храните можете да разберете от инж. д-р Ивайла Сопотенска.

Инж. д-р Ивайла Сопотенска е защитила докторската си степен по темата за безглуствени изделия в Университета по хранителни технологии в Пловдив. Активен комуникатор на науката, тя е финалист на конкурса FameLab от 2014, 2016 и 2021 г., лектор в TEDxSofia, фестивалите на науката на Фондация „Красива наука“, била е журналист в ОффНюз Наука, ментор на ученици. По време на XV Софийски фестивал на науката инж. Сопотенска участва като панелист в запис на първото предаване с български учени на BBC CrowdScience.

На „ти“ със змиите

11:30–12:30 ч. | Зала ЛАБОРАТОРИЯ | за всички възрасти

Колко пъти сте се любовали на или потрърпали от змиите в Регионалния природонаучен музей – Пловдив? А знаете ли, че учените, които ги изучават се казват херпетолози? Запознайте се със Синем Мехмедали – тя не просто познава змиите, но и искрено ги харесва! Разберете какво изучават херпетолозите и как тази наука допринася за опазване на биоразнообразието. И още – как се създава и поддържа природонаучна колекция, как се документират екземпляри и каква информация събират учените от тях? Какви методи за консервация, кураторство и систематизация се използват в модерната музейна практика?

Проследете етапите в развитието на херпетологичната колекция – от първите образци до съвременните попълнения. Ще видите снимки и материали, свързани с процеса на събиране, препарация, етикетирание и съхранение на екземпляри, както и примери за научни и образователни проекти, базирани на колекционните данни.

Синем Мехмедали е биолог и уредник в Регионалния природонаучен музей – Пловдив. Посветила се е на науката, музейното дело и популяризиране на природното наследство чрез съвременни образователни практики.

Честит рожден ден на пловдивския гигант!

13:00–14:00 ч. | Зала КОСМОС | за всички възрасти | на английски с превод

Тази година отбелязваме 60-годишнината от откритието на един от най-великите (буквално!) български фосили, открит в района на пловдивското с. Езерово. Става дума за „великана“ геинотерий, изчезнал вид гигантски слон, чийто скелет е открит от палеонтолога и основоположник на музея в Асеновград, Димитър Ковачев. Фосилът е известен заради размерите си – висок е 4.65 м., дължината му е 6.8 м. и вероятно е тежал над 12 тона. На мнозина той е известен още и като „мамута“, който импозантно се извисява пред входа на Музея по палеонтология и исторична геология в Софийския университет. Последвайте американския палеонтолог с пловдивски адрес д-р Майкъл Санди в чудноватата история на откритието и удивителното родословие на слоновете и други български бозайници от Неозоя. Разберете защо често се случва вкаменелостите на едри животни неправилно да бъдат определяни като динозаври, и какво различава бозайниците от тях.

Д-р Майкъл Санди е роден в Обединеното кралство, но по-голямата част от професионалния си път изкарва в САЩ. Преди да се пенсионира, той е преподавател и изследовател в областта на геологията в различни американски университети, а днес живее в България и посвещава времето си на голямата си страст – фосилите, геологията и комуникацията на науката.

Еволюция на усмивката – от неандерталец до инфлуенсър

13:00–14:00 ч. | Зала ЛАБОРАТОРИЯ | за всички възрасти

Какво може да ни разкаже една усмивка? Много повече, отколкото си мислите! В тази любопитна и увлекателна среща с бъдещия зъболекар Стефан Сотиров ще се потопим в пътешествие през хилядолетията – от мрачните пещери на неандерталеца до ослепителните усмивки на съвременните инфлуенсъри. Ще проследим как се е променяла човешката усмивка – не само анатомично, но и културно. Защо гревните хора рядко са показвали зъби в изкуството? Как се е трансформирала захапката ни с промяната в начина на хранене? И какво общо имат ортодонтските брекетни със зората на цивилизацията? Ще надникнем в тайните на гревната стоматология, ще разгледаме митове за „здравите зъби на прабабите“ и ще поговорим за съвременния натиск на социалните мрежи да се усмихваме... перфектно. А знаете ли как изглежда „усмивката на селфи“? Подгответе се за един час научни факти, любопитни примери, малко хумор и щипка изненада, за да се убедите, че усмивката не е просто жест – тя е еволюционна история, разказана от зъбите ни.

Стефан Сотиров е студент по дентална медицина в Медицински университет – Пловдив. Участва активно в научната комуникация и различни образователни инициативи, защото вярва, че науката трябва да бъде разбираема и достъпна за всички. Финалист е в конкурса FateLab България 2025 г., и доказа, че умело съчетава хумора и медицината в един по-човешки разказ за науката.

Мрежа на живота

13:00-14:00 ч. | Зала ЕНЕРГИЯ | за цялото семейство

Представете си, че светът е огромна паяжина, в която всяко листо, всяко животно, всеки човек и всяка капка вода са свързани с всички останали. Това богатство на живота – биоразнообразието – е тайната сила, която поддържа планетата жива в непрекъснато търсене на равновесие. Когато дори един микроскопичен организъм изчезне или се промени, това засяга цялата мрежа и влияе върху всички останали. В работилницата „Мрежа на живота“ ще създадем умален модел на тази „паяжина“ и всеки участник ще влезе в различна роля в нея. Чрез игра ще открием колко важно е всяко същество и всеки природен елемент. Ще осъзнаем, че принадлежим към една голяма жива система и че, когато се грижим за нея, се грижим и за себе си – а грижата за нашето здраве е и грижа за здравето на планетата.

Ще си тръгнем със знания за биоразнообразието, с любопитство и с уважение към живота във всичките му форми. Играйте заедно с Албена Попова, координатор на програмата за деца и младежи Roots&Shoots за България на световно известната приматоложка г-р Джейн Гудол.

Албена Попова е сертифициран обучител в „Институт ОХ карти – България“. Като докторант в СУ „Св. Климент Охридски“ изследва детската литература в психоаналитична перспектива. В продължение на 10 години работи по международни проекти, посветени на околната среда и човека, отвели я до Германия, Франция, ЮАР, Нигер и Мароко. Част е от екипа на WAT-A-Game и Соо-PLANET, работещи по разработването на настолни ролеви игри за разпределяне и управление на ресурси. От тази година Албена е част от екипа на Фондация „Красива наука“ и координатор на програмата за деца и младежи Roots&Shoots за България – фондацията на световно известната приматоложка г-р Джейн Гудол, която светът загуби преди дни. Вижте повече на сайта:

<https://rootsnshootsaction.bg>.

Протеинови гривни

13:00-14:00 ч. и 14:30-15:30 ч. | ЗАЛА ДНК | работилница за младежи и възрастни

Искате ли да се превърнете в молекулярен биолог и бижутер за един час? Доверете се на г-р Катерина Сакалийска в тази работилница, където ще участвате в артистична симулация на генетичните процеси транскрипция и трансляция. Стъпвайки на основния постулат в молекулярната биология – от ДНК към РНК към протеин – и по предварително зададена матрица ще „синтезирате“ протеин. Не се безпокойте – микроскопи няма да има. Вместо това, аминокиселините ще бъдат от мъниста, тях ще вплетете в гривна с атрактивна плетка тип „Шамбала“. А най-сръчните, ще си тръгне с модно бижу. Защото науката е истински красива!

Д-р Катерина Сакалийска е доктор по физиология на растенията и постдокторант към катедра „Физиология на растенията и молекулярна биология“ на Пловдивския университет „Паусий Хилендарски“ и ентусиаст в биостатистиката. Специализирала е в University of Algarve, Португалия; John Innes Centre, Великобритания; Flanders Research Institute for Agriculture, Fisheries and Food, Белгия. Изследователската ѝ дейност е насочена към продуцирането на вирусни протеини в растения с цел

имунодиагностика и създаване на канديدат-ваксини. Лауреат на конкурса „За жените в науката“ 2022, организиран от L'Oreal и UNESCO. Катерина има изявен интерес и към преподавателската дейност и развитие на методиката на обучение чрез интегриране на проектно-базиран подход и създаване на цялостни интердисциплинарни концепции с практическа насоченост. Преподава биология от 2018 г. на ученици от различни възрасти и студенти. Преминала е различни обучения, както с предметна, така и с методическа насоченост. Член на Асоциацията на младите учени в България. Подобно на Луи Пастър вярва, че късметът спхожда добре подготвения ум.

Влияние чрез информация: какво се случва с мозъка и тялото ти
14:30-15:30 ч. | Зала КОСМОС | за младежи и възрастни

Какво наричаме „информация“ – от заглавия и снимки, през усещането за глад и музиката в ресторанта, до миризмата на пуканки в кино... как възприемаме тези стимули и как сетивата ни променят начина, по който мислим и действаме? Заедно с изследвателя на дезинформация Андри Стойчев ще проследим как сигналите преминават през мозъка и нервната система и ще видим как хормоните ни превръщат този поток в промени в дишането и пулса, напрягат мускулите ни, диктуват емоциите и определят решенията и действията ни. Ще си говорим за това как

мозъкът отсява кое е важно, какво е съмнително и кога ни включва в режим на спешна готовност. За финал ще обсъдим различни практични стратегии как да забавим автоматичните реакции, да разпознаваме манипулативни сигнали и да си върнем контрола над поведението ни.

Андри Стойчев изследва дезинформацията и информационното въздействие в приложното поле на когнитивната наука, невробиологията, психологията и психофизиологията. С екипа си създава решения за трениране на критично мислене и устойчивост на целенасочено информационно въздействие, основани на науката. Андри е ентузиазирани комуникатор на науката, но всъщност не е учен – той е завършил бизнес администрация в Университета Хериот-Уат в Единбург, а квалификация като учител получава в СУ „Св. Климент Охридски“. Почти цялата си кариера посвещава на образованието – първо в областта на стратегическото планиране и управление, а по-късно, след търсене на методи и модели за по-ефективно обучение – и много по-личното търсене и изследване на механизмите на болката – се влюбва в когнитивната наука. Работи с екип от изследователи, специалисти, училищни системи и университети от цяла Европа.

Събитието се провежда в партньорство с NTCenter <https://ntcenter.bg/>.

Вдъхновение в кадър: да снимаш наука
14:30-15:30 ч. | Зала ЛАБОРАТОРИЯ | за всички възрасти

Как се откриват историите за снимане? Как се снима под водата и в сърцето на ледника? Какви въпроси си задава журналистът и трябва ли да е специалист по всичко? Колко трябва да разбира, за да е успешен научен журналист? Кои са най-вълнуващите срещи на журналистката от БНТ Мария Чернева, автор на десетки филми за археология, медицина, история, климатични промени, антарктически изследвания – започвайки на фестивала, за да зададете лично тези и други въпроси на една от водещите авторки на документални филми за наука в България.

Мария Чернева с известно прекъсване, гради цялата си журналистическа кариера в БНТ. Казва, че журналистиката е сбор от принципи, които работят по-добре, стоплени от вътрешна жар. Ето

защо полага неимоверни усилия да избяга от рутината и се впуска без колебание във всякакви изследователски проекти – исторически, археологически, антарктически, подводни. Има зад гърба си четири антарктически експедиции. Приема работата си много сериозно – да пали въображението и любопитството с истории от гебрите на науката. Не случайно. Завършила е „Биохимия и микробиология“ в СУ „Климент Охридски“, и както сама казва – има „тапия“, че може да разсъждава за живота на молекулно ниво. Има един син, една книга, над 60 документални филма и десетки награди. Два пъти лауреат на наградите „Валя Крушклина – журналистика за хората“, три пъти на

наградата на археолозите на Националния археологически институт с музей при БАН, журналистическите награди на „МТЕЛ Медия Мастърс“ и др. Автор е на наръчник за журналисти по писане за наука.

Бунтовник с кауза

16:00-17:00 ч. | Зала КОСМОС | филм от поредицата „Тайните на пингвините“ на National Geographic за цялото семейство

Гледайте епизод от най-новата поредица на National Geographic „Тайните на пингвините“ – едно незабравимо приключение с Бърти Грегъри (@BertieGregory) – изследовател на National Geographic и носител на награди „Еми“ и „БАФТА“. Императорите са най-егрите и най-силните пингвини. Те живеят в най-студената и най-екстремна среда на Земята. Изследователят на National Geographic Бърти Грегъри се внедрява в антарктическата им колония и наблюдава социални умения, които не са заснемани досега. Той открива, че още от излюпването си пингвините изграждат връзки с роднини, приятели и непознати, и именно тези отношения спасяват живота им.

Поредицата е продуцирана от водещия изследовател на National Geographic и носител на „Оскар“ Джеймс Камерън и отличените с „Еми“ и „БАФТА“ Рут Робъртс и Мартин Уилямс от Talesmith. Най-новото издание на наградения с „Еми“ франчайз „Тайните на...“ на National Geographic отвежда зрители от всички възрасти до най-далечните кътчета на света и разкрива елементи от поведението на пингвините, които не са били заснемани досега. Ще видим как очарователните пухкави нелетящи птици устояват на условията в най-суровите местообитания на Земята.

В партньорство с National Geographic

Резонанс със звездите – от радиолюбителство до авангардни комуникационни системи
16:00-17:00 ч. | Зала КОСМОС | за младежи и възрастни

Чували ли сте за слънчевите изригвания? А знаете ли какви са циклите на активност на Слънцето? И как се наблюдават частиците, които то излъчва? Заповядайте да чуете за първия български полярен астрономически проект, който се осъществи по време на експедицията до Антарктида през 2024–25 г. лично от инж. д-р Ивайло Начев. Проектът се изпълнява съвместно от Техническия университет в София, Висшето военноморско училище във Варна и Националната обсерватория на Рожен. Основната цел е изучаване на въздействието на

космическото време върху земната магнитосфера. Космическото време е клон от науката, който включва процесите на Слънцето и е част от слънчево-земната физика.

Инж. г-р Ивайло Начев е главен асистент в катедра Радиокомуникации и видеотехнологии на Факултета по Телекомуникации. Той отговаря за Радиоклуба в ТУ-София, където нагледно пред ученици и студенти представя радиолюбителското хоби. Участник е в 33-та Българска антарктическа експедиция с проект за радио наблюдения на слънцето. Ивайло е носител на наградата „Нашата планета“ от националния финал на международния конкурс FameLab 2025.

По следите на радиоточката

17:30-18:30 ч. | Зала КОСМОС | за всички възрасти | на френски с превод

„Как така не си чувал за радиоточка?“ Един етнолог и един специалист по звука пътуват из България в търсене на едно съветско радио, което днес вече не съществува. Чрез срещи с хора, посещение на места и ровене в архиви, те откриват голямо наследство от звуковата памет на комунизма, носталгия по едно отминало време и същевременно отхвърляне на тоталитарната власт. Какво е останало от радиоточката? Какво място е заемала в ежедневието на хората и какво е било нейното политическо влияние? Как звучеше комунизма в България? Това проучване е и повод за създаване на серия от етно радиофонични предавания, които отвеждат слушателя в градове и села, къщи и апартаменти, антиквариати, в музея на радиото, в звукозаписни студиа и даже в обществени бани... Чуйте защо французинът Оливие Живър толкова страстно изучава радиоточката. И като казваме „чуйте“, имаме предвид буквално чуйте радиоточката!

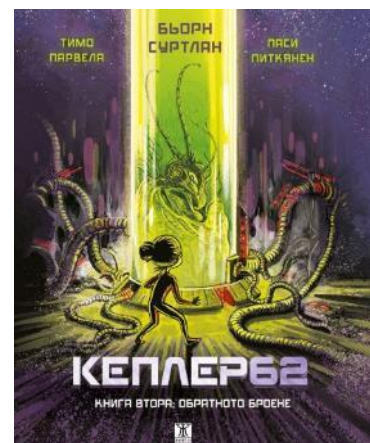
Оливие Живър е антрополог, балканист, преподавател и изследовател в Лионския университет „Lumière-Lyon 2“. Неговите интереси са в проучване на взаимодействието между наука и изкуство. Той проучва алтернативни начини на писане, които имат за цел да предават научните изследвания до широката публика, като работи върху осъществяването на връзката между документална реалност и художествената измислица.

В партньорство с Institut Francais

Кеплер 62: Приключение и наука

17:30-18:30 ч., Зала ЛАБОРАТОРИЯ, за всички възрасти

Земята е пренаселена, природните ресурси – все по-оскъдни. Тринайсетгодишният Ари се грижи за болното си братче Йони. Двамата изграят на нова и особено трудна компютърна игра – „Кеплер 62“, която малцина са способни да превъртят. Никой не знае какво ще се случи с преминалите последното ниво – и дали Кеплер не е нещо повече от просто игра... Заповядайте да се запознаете с най-новата поредица графични фантастични детски романи на издателство „Жанет 45“ от известните детски писатели Тимо Парвела (Финландия) и Бьорн Суртлан (Норвегия). Илюстрациите са на финландеца Паси Питкянен (сред създателите на „Angry Birds“). Заедно са изградили завладяващ свят, в който приятелството е подложено на изпитания сред непознатия космос.

Разговаряйте с любителя-астроном и страстен астро-фотограф Даниел Рахнев и Гергана Димитрова от издателство „Жанет 45“ за науката в романа и доколко почива на знанието ни за Космоса днес, за страстта по телескопите и астрономическата фотография, за четенето на научна фантастика и какво още да очакваме от поредицата. Купете си романа от фестивалната книжарница – можете дори да вземете автографи от двамата събеседници!

Даниел Рахнев е завършил Икономика и управление на индустрията в УНСС. Запален любител-астроном с дългогодишен опит в астро-фотографията, Даниел често участва в Софийския фестивал на науката и други събития със собствения си телескоп като предлага наблюдения на различни астрономически обекти.

Ad finem – пътуване до края на времето

19:00-20:00 ч. | Зала КОСМОС | за младежи и възрастни

Някои неща знаем със сигурност, а други можем да си представим или дори да опишем. Можем да се върнем към историята на Вселената от момента на възникването ѝ. Но днес ще се опитаме да погледнем напред във времето и ще се отправим в бъдещето. Какво ще се случи със Земята, със Слънчевата система, с нашата галактика и, в крайна сметка – със самата Вселена? Наши галактически пътеводители ще са ветеринарният лекар и молекулярен биолог д-р Петър Ефтимов и астрономът доц. д-р Владимир Божилов.

Д-р Петър Ефтимов е ветеринарен лекар и молекулярен биолог, преподавател в катедра „Клетъчна биология и биология на развитието“ към Биологическия факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“, победител в конкурса за комуникация на наука „Лаборатория за слава FameLab“ 2016. Той е съ-ръководител на магистърската програма по Астробиология в СУ „Св. Климент Охридски“ и в момента допълва знанията си с магистратура по философия. Определян от мнозина като съвременна ренесансова личност, общият знаменател на интересите му е животът – разнообразен, сложен и вълнуващ.

30 ноември, неделя

	зала КОСМОС с А1 (300 места)	зала ЛАБОРАТОРИЯ (100 места)	зала ЕНЕРГИЯ (30 места)	зала ДНК (30 места)	
10:00-10:30					10:00-10:30
10:30-11:00	Under Pressure - гранични повърхности д-р Петър Ефтимов	Танцът и науката за здраве д-р Илиана Саласар	Minecraft Мисия: „Флагът на откривателите“ CodeCraft деца над 8 години	Стани полярен изследовател Кристиан Влахов за деца над 6 години	10:30-11:00
11:00-11:30					11:00-11:30
11:30-12:00					11:30-12:00
12:00-12:30	Антарктически микроорганизми и техните скрити антиракови молекули гл. ас. Снежана Русинава	Без батерии и зарядно доц. д-р Емил Влаков	Minecraft Мисия: „Флагът на откривателите“ CodeCraft деца над 8 години	Стани полярен изследовател Кристиан Влахов за деца над 6 години	12:00-12:30
12:30-13:00					12:30-13:00
13:00-13:30					13:00-13:30
13:30-14:00	Да броим в гузуни Калоян Генков	Епидемии в дивата природа Виолета Желязкова	Математически пъзел Математическа академия Заная 3-4 клас	Надежда за нашата планета, наследството на Джейн Гугол работилница-игра за цялото семейство Албена Попова	13:30-14:00
14:00-14:30					14:00-14:30
14:30-15:00					14:30-15:00
15:00-15:30	Вроденият имунитет ремонтира доц. д-р Петя Димитрова	Климатът в Антарктика в геоложкото минало и днес – от топлото море до гнешната ледена пустиня Доц. д-р Любомир Методиев, доц. д-р Дочо Дочев и гл. ас. Силвия Петрова	Математически пъзел Математическа академия Заная 3-4 клас		15:00-15:30
15:30-16:00					15:30-16:00
16:00-16:30				Събития на сцена	16:00-16:30
16:30-17:00	Кой ще ви посрещне в зоопарка Венцеслав Петков, Мина Попова, д-р Станимира Делева, д-р Анелия Павлова	Трескава планета: вирусите в условията на променящия се климат доц. д-р Любомира Николаева-Гломб		Проекция	16:30-17:00
17:00-17:30				Работилница	17:00-17:30

Танцът и науката за здраве

10:30-11:30 ч. | Зала ЛАБОРАТОРИЯ | младежи и възрастни

Как може да се съчетае танцовото изкуство с науката в полза за здравето на хора от всички възрасти? Темата в България е непозната и винаги учудва публиката си с дълбочината на съдържанието си и с огромния набор от изследвания в полза на интердисциплинарните аспекти на терапията с танц. Научете как танц-терапията започва да работи успешно с различни научни направления: психология, квантова физика, невробиология, био и наномедицина, роботика. Заедно с хореографката д-р Илиана Саласар ще се потопим в съвременната картина на танца за здраве и ползата от приложението на танц-терапията в синергия с други научни области.

Д-р Илиана Петрова Саласар е независим хореограф-режисьор, изследовател на танцовата наука, учител по креативен и терапевтичен танц, артист на свободна практика в областта на танцовото изкуство, интерактивни сценични форми, синкретично и социално-ориентирано изкуство и здраве, танцуващ лектор.

Minecraft мисия: флагът на откривателите

10:30-11:30 ч. и 12:00-13:00 ч. | Зала ЕНЕРГИЯ | работилница за деца над 8 години

Вие сте откриватели в нов свят. Някъде около вас има скрит флаг (специален блок). Вашият агент трябва да го намери и да постави до него знак, че сте били първи. Само който напише правилната програма, ще може да стигне до флага навреме! Участниците се разделят на екипи и се състезават със своя агент – кой ще стигне първи и най-точно? Ще минат няколко етапа с различно ниво на трудност. По пътя си срещат различни предизвикателства, които трябва да преодолееят успешно, направлявани нещо от Никола Симеонов от CodeCraft Academy.

Никола Симеонов е възпитаник на Технологично училище „Електронни системи“ със специалност “Системно програмиране”, и на УНСС, където е завършил “Предприемачество”. Вече повече от 15 години създава учебни материали и провежда курсове по програмиране за деца на възраст между 6 и 16 години. Вярва, че това е ценно и вдъхновяващо начинание, защото съчетава интересното със смисленото – помага на деца и ученици да развиват отрано умения, които ще им бъдат полезни през целия живот.

CodeCraft Academy е място за програмиране за ученици 6-18 години.

Стани полярен изследовател

10:30-11:30 ч. и 12:00-13:00 ч. | ЗАЛА ДНК | работилница за деца над 6 години

Знаеш ли, че Антарктика е най-студеното място на Земята? Там има много сняг и лед. Няма градове, а само учени, които идват да изследват природата. България също има своя база там – тя се казва „Св. Климент Охридски“. Българските учени ходят дотам, за да учат повече за ледниците, природата и животните. Освен учени, там ходят хора с много различни професии. Заповядай да помечтаеш, поиграеш и научиш повече за удивителния свят на Ледения континент заедно с биолога Кристиян Влагов, който прекоси океана и донесе чак от Антарктика живи риби за Регионалния природонаучен музей в Пловдив!

Кристиян Влагов е биолог и главен уредник на Регионалния природонаучен музей – Пловдив. Заедно с колежата си Стефан Кюркчиев участва в проект за пренос и адаптация на живи риби от Антарктида до България.

Антарктическите микроорганизми и техните скрити антиракови молекули

12:00–13:00 ч. | Зала КОСМОС | младежи и възрастни

В най-голямата лаборатория на открито на остров Ливингстън българските учени вече 34 години работят по много и разнообразни теми. Могат ли антарктическите грожди да допринесат в борбата с ракови заболявания? Чуйте от микробиолог д-р Снежана Русинова-Видева за изследванията ѝ върху микроорганизмите, изолирани от антарктическа почва и пера от пингвини.

Д-р Снежана Русинова е главен асистент в Института по микробиология при БАН. Работи над 16 години върху антарктически грожди и разработва биотехнологии с тях.

Без батерии и зарядно

12:00–13:00 ч. | Зала ЛАБОРАТОРИЯ | младежи и възрастни

Заповядайте на една разходка в света на най-новите технологии за Energy Harvesting (EH). Технологии, които създават възможност за съществуване на концепцията за Интернет на нещата (Internet of Things, IoT), устройства, които не се нуждаят от захранване (Zero Energy Devices, ZED), и които са в основата на бъдещите 6G massive IoT приложения. Интернет на нещата се отнася до мрежа от физически устройства, превозни средства, уреди и други физически обекти, които са свързани със сензори, софтуер и мрежова свързаност, която им позволява да събират и обменят данни. Тези устройства варират от прости устройства за „интелигентен дом“, като интелигентни термостати, през преносими устройства, като смарт часовници и смарт грехи, до сложни промишлени машини и транспортни системи. Технологиите дори предвиждат цели „интелигентни градове“, основани на технологиите на IoT.

Доц д-р Емил Владков е преподавател в катедра „Радиофизика и електроника“ на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Да броим в дузини

13:30–14:30 ч. | Зала КОСМОС | научно шоу за цялото семейство

Чудили ли сте се защо има 12 месеца в годината, 24 часа в деня и 60 минути в часа? Има ли нещо общо с това, че и трите числа се делят на 12? Нямаше ли да е по-уместно да имаме 10 месеца в годината, 10 часа в денонощието и 100 минути в часа? Ако това ви звучи налудничаво, не сте единствените! И все пак, почти навсякъде в нашия бит използваме десетичната бройна система – броим до десет, сто, хиляда. Но това далеч не значи, че това е най-добрата алтернатива! Смело можем да твърдим, че бройна система на основата на числото 12 е много по-добра. Заповядайте, за да се научим с Калоян Генков от ТехноМеджикЛенд да броим в дванайсетици и да разберем защо в много езици числото 12 си има специално наименование.

Калоян Генков отговаря за научната програма в ТехноМеджикЛенд и преподава във Физическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. В свободното си време обича да практикува планинско колоездене и спортно катерене. Като ученик е участвал в множество състезания – по физика, астрономия, информационни технологии и математика. Както повечето учени, често се замисля как би изглеждал светът, ако нещо, което приемаме за даденост, изглеждаше по друг начин. Именно така се зароди и идеята за това шоу. Вижте къде можете да откриете Калоян и неговите колеги след фестивала – и не пропускате да ги посетите в ТехноМеджикЛенд <https://www.technomagicland.com/>

Епидемии в дивата природа

13:30-14:30 ч. | Зала ЛАБОРАТОРИЯ | за младежи и възрастни

Сигурно си спомняте колко е трудно да контролираш епидемия: ограничения, затваряне вкъщи, маски, свърхмобилизация на медицински персонал, скоростно производство на ваксини... и накрая, въпреки че много човешки животи бяха спасени, никой не успя да спре разпространението на вируса по целия свят. А представете си епидемия в дивата природа, засягаща летящи животни, чийто причинител е изцяло нов за науката вид, който се крие в дълбоки и студени пещери и дебне незабелязано в продължение на години? Няма как да се бориш, ако не познаваш врага си, затова екипът ни се зае да проучва пещерите на цяла Европа и да разнищва невидимото със силата на генетиката. Болестта на белия нос при хиберниращите прилепи, причинена от гъбата *Pseudogymnoascus destructans*, взе няколко милиона жертви при първата си вълна, повлиявайки значително не само екосистемите, но дори детската смъртност при хората. След 15 години работа, над 5000 хиляди анализирани проби и почти 20 секвенирани гъбни генома знаем как да предотвратим втора вълна, а уроците, които научихме, далеч не се отнасят само за заболявания при прилепите. Изследването, ръководено от Университета в Монпелие в сътрудничество с изследователи от България, Германия, Финландия и Украйна, е публикувано в престижното списание Nature.

Д-р Виолета Желязкова е дългогодишен изследовател на прилепите и техните заболявания в Националния природонаучен музей при БАН, лауреат на конкурса FameLab, комуникатор на науката, пещерник и изследовател на National Geographic. Специализирала е в Университета в Грайфсвалд, Германия, Университета на Монпелие и Университета Сорбона във Франция, участвала е в множество експедиции в България и по света. С болестта на белия нос работи още от 2014 г., когато за първи път открива *Pseudogymnoascus destructans* в България, а в момента е водещ изследовател по темата за превенцията на патогенното замърсяване в пещерите.

Математически пъзел

13:30-14:30 ч. и 15:00-16:00 ч. | зала ЕНЕРГИЯ | работилница за деца в 3-4 клас

Регенето на пъзел по картинка е фасулска работа, нали? За да наредиш цялата картина, трябва да събереш правилните парчета и да ги сложиш на правилното място. Хайде сега да направим

пъзел с математика! Всяко парче е различна задача и влиза на точно определено място, за да получим цялата картинка! Ела, за да видиш, че и математиката е фасулска работа!

Александър Георгиев и Йоан Господинов са възпитаници на Математическата гимназия „Д-р Петър Берон“ – гр. Варна, и национални и международни състезатели по математика и физика. Александър е завършил “Техническа физика” в Техническия университет във Виена, Австрия. Казват, че любовта им към математиката идва от учителите им в училище, ето защо са се посветили на каузата да накарат още много деца да заобичат Кралицата на науките. Вижте къде да ги откриете в Пловдив и след фестивала: <https://www.zanayamath.com/>.

Надежда за нашата планета: наследството на Джейн Гудол
13:30-14:30 | ЗАЛА ДНК | работилница-игра за цялото семейство

Едва месец преди фестивала светът изгуби един от най-силните гласове в своя защита – световноизвестната приматоложка и хуманист Джейн Гудол. Истински големите личности оставят след себе си дълбоки следи и наследство. Заповядайте с цялото семейство, за погледнем на света през нейните очи – като огромна паяжина, в която всяко листо, всяко животно, всеки човек и всяка капка вода са свързани с всички останали. Това богатство на живота – биоразнообразието – е тайната сила, която поддържа

планетата жива в непрекъснато търсене на равновесие. Когато дори един микроскопичен организъм изчезне или се промени, това засяга цялата мрежа и влияе върху всички останали. Заедно с водещата Албена Попова, координатор за България на програмата за деца и младежи Roots&Shoots на г-р Джейн Гудол, ще създадем умален модел на тази „паяжина“ и всеки участник ще влезе в различна роля в нея. Чрез игра ще открием заедно колко важно е всяко същество и всеки природен елемент. Ще осъзнаем, че принадлежим към една голяма жива система и че, когато се грижим за нея, се грижим и за себе си – а грижата за нашето здраве е и грижа за здравето на планетата.

Албена Попова изследва детската литература в психоаналитична перспектива като докторант в СУ „Св. Климент Охридски“ („Екологичното съзнание в детската литература“). В продължение на 10 години работи по международни проекти, посветени на околната среда и човека, отвели я до Германия, Франция, ЮАР, Нигер и Мароко. От тази година Албена е част от екипа на Фондация „Красива наука“ и координатор на програмата за деца и младежи Roots&Shoots за България – фондацията на световно известната приматоложка г-р Джейн Гудол, която светът загуби преди дни. Вижте повече на сайта: <https://rootsnshootsaction.bg>.

Вроденият имунитет ремонтира
15:00-16:00 ч. | Зала КОСМОС | младежи и възрастни

Вроденият имунитет е неразделна част от имунната система. Той е еволюционно стар – имат го дори насекомите. С постепенното си усъвършенстване и разнообразяване при бозайниците и при човека, той заема основно място в защитните механизми срещу инфекции по време на ембрионалното развитие. След раждането, особено в първите години от развитието на детето, реагира най-бързо при навлизане на патоген, разпознава го, уведомява, обучава и насочва развитието на специфичния придобит имунен отговор, за преодоляване на инфекциите. Доц. г-р Петя Димитрова ще ни запознае с една нова и неочаквана страна на вродения имунитет –

неговата пластичност и многото му роли, в зависимост от нуждите на организма и стремища му да пребори инфекция или пък да се справи с ракови заболяване. Ще разгледаме и най-новите изследвания как вроденият имунитет може да регулира поправката на тъкани и да стартира програма за регенерация. Ще разберем и защо в последните години се търсят терапии, които да усилят участието на вродения имунитет в поправката и регенерацията на тъканите, включително и при възстановяване след инфекция.

Доц. д-р Петя Димитрова е имунолог от Лаборатория по имунотерапия към Департамента по имунология на Института по микробиология, БАН. В последните 15 години се занимава с изучаване на вродения имунитет и възпаление. Интересува се от новите технологии, изследващи вродения имунитет и в настоящите си проучвания се е насочила към търсенето на нови терапевтични подходи, насочени към вродения имунитет при остро и хронично възпаление. Специализирала е в Германия, Италия и САЩ.

Климатът в Антарктика в геоложкото минало и днес – от топло море до днешната ледена пустиня

15:00–16:00 ч. | Зала ЛАБОРАТОРИЯ | младежи и възрастни

Звучи невероятно, но днешната сурова ледена пустиня в Антарктика е била топло и неспокойно море през раннокредната епоха. Екип от български учени ще разкаже за резултатите от палеонтолого-стратиграфските изследвания на седименти от групата Vuers на о-в Ливингстън (Антарктика), при участие с научен проект в 32-та Българска антарктическа експедиция (януари–март, 2024 г.). Доц. д-р Любомир Методиев, доц. д-р Дочо Дочев и гл. ас. Силвия Петрова ще представят нови фосилни данни, които свидетелстват за наличието на топъл климат и древна влаголюбива сухоземна растителност по крайбрежието на плитко шелфово море в западната покрайнина на Антарктида преди 135–125 милиона години.

Доц. д-р Любомир Методиев е геолог (палеонтолог), с интереси и принос в палеонтологията и стратиграфията на Юрската система в България. Изследовател в Геологически институт при БАН и хоноруван преподавател в МГУ „Св. Иван Рилски“. Участник в 32-та Българска антарктическа експедиция.

Доц. д-р Дочо Дочев е геолог (палеонтолог), с интереси и принос в палеонтологията и стратиграфията на Кредната система в България и о-в Ливингстън. Преподавател и заместник-декан на Геолого-географския факултет при СУ „Св. Климент Охридски“. Участник в пет антарктически експедиции.

Гл. ас. д-р Силвия Петрова е геолог (микрорпалеонтолог), с интереси и принос в палеонтологията и стратиграфията на Юрската и Кредната система в България. Изследовател е в Геологическия институт при БАН.

Трескава планета: вирусите в условията на променящия се климат
16:30–17:30 ч. | Зала ЛАБОРАТОРИЯ | младежи и възрастни

Изменението на климата е много сериозна заплаха и последиците от него оказват въздействие върху множество различни аспекти на живота ни. Полярните ледове се топят, аномалните за сезона или географската ширина метеорологични явления зачестяват – от една страна, проливни дъждове, от друга изключително горещи вълни и прекомерна суша. Как промените в климата влияят върху разпространението на вирусните инфекции? Ще наблюдаваме ли инфекции, необичайни за нашето географско местоположение? Очакваме ли поява на непознати за съвременните хора вируси от топящите се хилядолетни ледници? Какви са предизвикателствата пред съвременната медицина? Какво ние самите можем да променим в ежедневието си? Доверете се на една от водещите и най-разпознаваеми експерти по вирусология, доц. д-р Любомира Николаева-Гломб, за да поговорим спокойно и от позицията на фактите по тези въпроси, да разберем защо вирусните инфекции и климатичните промени са тясно свързани и да разсеем често срещани митове в тази област.

Доц. д-р Любомира Николаева-Гломб се дипломира като лекар в Медицински университет-София, а след това придобива и медицинска специалност по клинична вирусология. Защищава докторат по вирусология в Института по микробиология „Стефан Ангелов„ на БАН в областта на експерименталната химиотерапия на вирусните инфекции. Почти десетилетие ръководи Отдела по вирусология на Националния център по заразни и паразитни болести в София. Понастоящем доц. Гломб е

хоноруван преподавател в няколко магистърски програми на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и в следдипломните квалификационни курсове за лекари за придобиване на медицинска специалност „Вирусология“. Член е на Експертния съвет по медицинска специалност „Вирусология“ на Министерството на здравеопазването и на Националния експертен специализиран лекарски борд (НЕСЛБ) по медицинска специалност „Вирусология“.

Кой ще ви посрещне в зоопарка
16:30–17:30 ч. | Зала КОСМОС | за цялото семейство

Всички се вълнуваме колко скоро ще можем да посетим дългоочаквания Зоопарк Пловдив. Научете за уникалната консервационна програма за видове от фауната на България, които ще са емблема на зоопарка. Запознайте се с директора на Зоопарка и неговия новосформиран екип, които си поставят амбициозната и нелека задача да превърнат пловдивския зоопарк в място за благоденствие на застрашени видове диви животни. Още отсега се подгответе да се включите в разнообразните образователни дейности, които планира въодушевеният

му екип, за да превърнат зоопарка в съвременно място за учене, отдих и грижа за дивата природа.

Венцеслав Петков е Директор на ОП „Зоологическа градина – Пловдив“, един от създателите на Екомузeya с аквариум в Русе, зоолог и автор на редица научни статии.

Мина Попова е магистър еколог, биолог в Зоопарк Пловдив, с разностранни интереси в сферата на екологията на животните.

Д-р Станимира Делева е биолог в Зоопарк Пловдив, пещерен изследовател и природозащитник. През 2024 г. защитава докторат в Университета на Коста Рика на тема „Разнообразие, екология и опазване на пещерните прилепи в Коста Рика и България“.

Д-р Анелия Павлова е биолог в Зоопарк Пловдив, с опит в неправителствени организации и консервационни дейности за защитени видове, занимава се с гъбни комари и други безгръбначни животни.

ЕКИП

Фондация „Красива наука“

- Любов Костова – директор на фестивала и програмиране
- Теодора Везенкова – координатор техническо осигуряване
- Ани Виткова – координатор логистика
- Албена Попова – координатор „Училищна програма“
- Анна-Мария Евгениева – координатор доброволци
- Ниа Германова – сътрудник уебсайт

25 младежи от пловдивски университети и училища се присъединяват към екипа на Фондация „Красива наука“, за да помагат за посрещане и настаняване на публиката.

Доброволците се подкрепят от Кауфланд България

Дизайн: EYES Company

Печат: PrintVes

Зона ОТКРИВАТЕЛ

ЩАНДОВЕ – демонстрации, експерименти и информация

от 10:00 до 18:00 ч.

- Център по растителна и системна биология и биотехнологии
27 ноември
- Технически университет – филиал Пловдив
27 и 28 ноември
- First Lego League
27 и 28 ноември
- Асоциация на младите полярни изследователи
27-29 ноември
- Медицински университет – Пловдив
27-29 ноември
- Институт по органична химия с Център по фитохимия – БАН
28 ноември
- Цвете в епруветка
29 и 30 ноември

През всички фестивални дни:

- Клуб Квант
- CodeCraft Academy
- Регионален природонаучен музей – Пловдив
- Книжарница Жанет 45
- Център за изследвания и анализи
- Музей по минералогия, петрология и полезни изкопаеми – Софийски университет „Св. Кл. Охридски“

ИЗЛОЖБИ:

Юрски свят: динозаврите отвъд киното
палеоарт изложбата на Владимир Николов,
Национален природонаучен музей при БАН (гост
на фестивала)

Начертаният път към Свободата и
Съединението. България върху старите карти

картографска изложба на доц. д-р Евгения
Сарафова, Геолого-географски факултет,
Софийски университет „Св. Кл. Охридски“

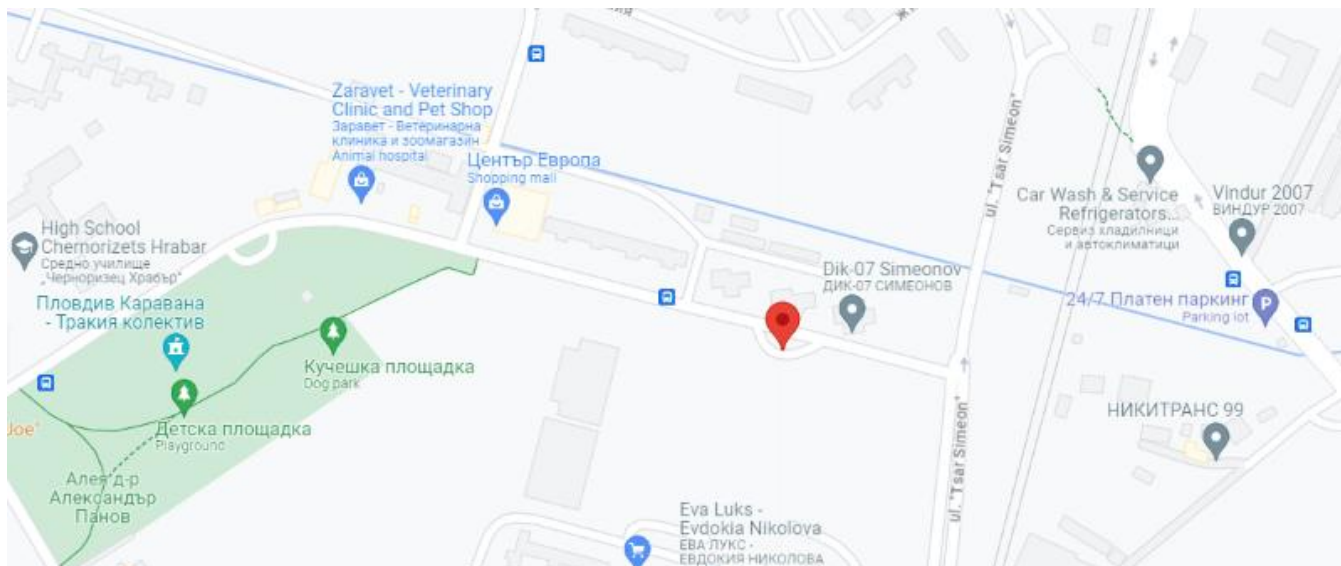

ПЪТЕВОДИТЕЛ

Пловдивският фестивал на науката се провежда в Центъра по растителна и системна биология и биотехнология

ул. „Свети Княз Борис I – Покръстител“ 14, жк Тракия

Вижте как да стигнете:

- авт. 4 – сп. Бл. 265
- авт. 21 и 22 – сп. Кръговото на Домостроителен комбинат
- авт. 29 – сп. ЖК Тракия – бл. 62
- авт. 66 – сп. ЖК Тракия – бл. 99

Координати: 42.140767784528926, 24.801908380409888

Пловдивският фестивал на науката се разполага на първия и втория етаж на Центъра по растителна и системна биология и биотехнологии. Адресът е: ул. „Свети Княз Борис I – Покръстител“ 14, жк Тракия. Вижте как да стигнете до Фестивала.

Залите на домакините ни по традиция се преименуват с имена, свързани с наука, и са идентични във всички градове. Те са:

Етаж 1
Зала Космос (300 места)
Зала ДНК (30 места)
Зона Откривател

Етаж 2
Зала Лаборатория (100 места)
Зала Енергия (30 места)

PLOVDIV
SCIENCE
FESTIVAL

ПЛОВДИВСКИ
ФЕСТИВАЛ
НА НАУКАТА

Организатор

фондация
Красива наука

Основни партньори

МИНИСТЕРСТВО
НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА

БЪЛГАРСКА
АКАДЕМИЯ
НА НАУКИТЕ
1889

ОБЩИНА ПЛОВДИВ

ENDUROSAT

Kaufland

ABC DESIGN &
COMMUNICATION

KAMET 45

ОБЩИНСКИ ЗООПАРК
ПЛОВДИВ

ФИНАНСОВИ
УСЛУГИ
ПЛОВДИВ

МЕДИЦИНСКИ
УНИВЕРСИТЕТ
ПЛОВДИВ

ЗООПАРК
Пловдив

РЕГИОНАЛЕН
ПРИРОДОНАУЧЕН
МУЗЕЙ ПЛОВДИВ

РЕГИОНАЛЕН
ПРИРОДОНАУЧЕН
МУЗЕЙ
ПЛОВДИВ

APECS
Association of Pedagogical
Early Career Scientists
BULGARIA

ГРА
ОБЩНОСТНО
ГРУПНО
ОБРАЗОВАНИЕ

Цъеме
в Епрувета

QUANT

CodeCraft

NATIONAL
GEOGRAPHIC

AMBASSADE
DE FRANCE
EN BULGARIE

INSTITUT
FRANÇAIS

TechnoMagi-Land
територия на знанията

NTC CENTER
Research • Innovation • Education

Българо-румънска
обсерватория
за дигитални медии

BTA
www.bta.bg

AZBUKI

Наука OFFNews

Media Bricks

БЪЛГАРСКА
НАУКА
ФУНДАЦИЯ

Y4A
НАУКАТА
НАЧАЛНО
ОБРАЗОВАНИЕ
ПЛОВДИВ

ДИЗАЙН / EYESCOMPANY
ПЕЧАТ / ПРИНТ ВЕС

WWW.BEAUTIFULSCIENCE.BG